

НАРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2017 ГОДИНА

Согласно програмските и проектните поставени цели ЕД Планетум во периодот од 1 Јануари 2017 година па се до 31 Декември 2017 година, организираше низа активности со цел исполнување на мисијата, визијата и јакнење на институционалните капацитети на организацијата.

ЕД Планетум во текот на оваа година реализираше голем број на проекти и активности и презеде различни иницијативи, што подразбираа комуникација и контакти со различни целни групи, организации и институции. Сето ова ни овозможи како организација да ги разбереме подобро потребите на истите и да ги вклучиме во процесот на креирањето, планирањето и во имплементирањето на нови активности, што придонесува и ќе придонесе кон решавање на актуелните проблеми и прашања од областа на нашето делување. Исто така на овој начин многу повеќе се приближивме до нашите конституенти и заеднички успеавме да оствариме влијание во заедницата, кое секако се гледа по постигнатите резултати.

ЕД Планетум се насочи и кон пишување на проекти и реализација на активности кои се во склад со новиот Стратешки план 2017-2020 година, а кој беше донесен во Март оваа година. Спроведените иницијативи и активности влијааа за подобрување на капацитетите на организацијата, а дадоа и голем придонес во склопувањето на партнерства како со граѓански организации од локалната заедница и пошироко, така и партнерства со институции на локално и државно ниво. Се изработија многу важни документи и се остварија значајни постигнувања.

ПРОЕКТИ ВО 2017 ГОДИНА

1. Присуство на ентомо-фауната во посев со тутун во струмички регион - финансиски поддржан од АД Алајанс УАН Македонија - Кавадарци. Овој проект започна со реализација во Мај 2017 година и траеше до Октомври 2017.

Беа реализирани повеќе активности со цел да се испита присуството на ентомофауната во посеви со тутун. За предвиденото испитување беа одредени два локалитети кај двајца производители на тутун. Површините беа расадени со ориенталски (ситнолисен) тип на тутун.

На двете површини се поставија по три ловни садови со жолта боја на метални сталажи во секоја парцела во висина на растенијата. Садовите се одржуваа наполнети со вода 2/3 од големината на истиот за целиот период на испитувањето. После поставување на ловните садови на површината, во период од 15-20 дена направени се три обсервации на истите и вршено е прибирање на уловените инсекти во пластични чаши со алкохол. Истите се анализирани за утврдување на видот и бројот (детерминација) на инсекти во дадениот период на испитување. Направени се вкупно 18 проби од двете парцели.

Од двете површини извршено е утврдување на бројност и видова застапеност (детерминација) на плевелни растенија во посевиите со тутун во периодот на прибирање на листовите од долен и среден појас (подбир, натподбир и долен среден лист). Истото е направено по случаен избор на место по квадратен метод.

По ова се започна со анализа на резултатите. Со цел добивање на целосна слика односно поверодостојни податоци, проектниот тим обезбеди податоци од Метеоролошката станица за временските услови (температура, влага, дождови и др.) кои можат значајно да влијаат за одредено присуство или неприсуство на одредени видови од ентомо-фауната во посевиите со тутун и кои помогнаа во анализата.

На крајот се подготви и изработи брошура. Брошурата беше изработена во електронски формат во ПДФ верзија и ги опфаќа сите чекори од проектот и добиените резултати од анализата.

2. Вертикални градини во Струмица – финансиски поддржан од општина Струмица започна во Април 2017, а заврши во Октомври 2017 година. Целта на проектот беше подобрување на местото на живеење и квалитетот на воздухот преку воспоставување на иновативен пристап во зеленето урбано уредување во градот Струмица, односно зголемување на изборот за зелена инфраструктура во градот Струмица преку изработка на модели за зелени вертикални градини и зголемување на зелените површини во градот Струмица преку поставување на функционална и одржлива зелена вертикална градина.

На почетокот на проектот се изработи јавен повик за избор на стручно лице за изработка на предлог модели за вертикална градина, на кој се пријавија 4 кандидати и врз база на однапред утврдени критериуми ЕД Планетум го избра стручното лице.

По изборот на стручното лице, истото започна со изработка на предлог моделите за вертикални градини, при што имаше конултации и со проектниот тим. Беа креирани два предлог модела од страна на стручното лице, а стручната комисија која беше составена од еден претставник од ЕД Планетум, еден претставник од ЈПКД Комуналец и одделението за екологија и еден граѓанин. Стручната комисија избра еден од овие два модела која што требаше да биде изработена.

Во исто време стручната комисија изврши посета на повеќе места во градот (вкупно десет), по што изврши и избор на местото каде ќе биде поставена вертикалната градина. Беше избрано местото на градскиот плоштад Гоце Делчев во Струмица.

По изборот на местото каде ќе биде поставена вертикалната градина, проектниот тим на ЕД Планетум започна со изборот на фирма/лице за изработка на избраниот модел за вертикална градина. Беа контактирани три фирми и лица и презентирани што треба да се направи во врска со избраниот модел. По оваа одговор добивме единствено од фирмата Електромонт од Струмица, по што беше избрана од страна на ЕД Планетум и ја изработи вертикалната градина.

Самата вертикална градина е составена од повеќе саксии долги по 4 метри и две клупи од долги по 1,5 метри.

По оваа ЕД Планетум изработи елаборат за користење на јавна површина и го достави до секторот за урбанизам при општина Струмица за добивање на одобрение за користењена јавна површина. По добивањето на одобрението следуваше нејзино поставување на плоштадот и нејзино хортикултурно уредување. Беа засадени околу 140 видови на цвеќе, зимзелени дрвја и растенија кои се отпорни на ниски температури. Долниот дел од вертикалната градина беше покриена со платно врз кои се поставија бели украсни камења, а врз нив беа поставени два рефлектори кои се приклучија на уличното осветлување кои ја праваат посебна атмосфера на вертикалната градина во вечерните часови.

3. Следење и евалуација на локалните самоуправи на општините од југоисточниот регион – финасиран од Центарот за управување со промени. Проектот започна во Август 2017 година и ќе трае до ноември 2018 година. Целта на проектот е обезбедување на подобри услови кон граѓаните со засилување на ефектот врз администрацијата на општините од југоисточниот регион преку мониторинг и евалуација на локалните самоуправи на општини од југоисточниот регион на еден стандардизиран начин.

Од започнувањето на проектот до сега се реализираа неколку активности. Тројца членови од ЕД Планетум учествуваа на дводневната обука за добро управување и комуникации организирана од страна на Центарот за управување со промени. На самата работилница членовите ги запознаа начините за добро управување и примена на СИГМА принципите за јавна администрација на локално ниво.

Исто така тројца претставници од ЕД Планетум учествуваа на дводневна менторска работилница на која се обучија за следење на работата на локалните самоуправи врз основа на стандарди за добро управување.

Моментално се работи на мониторинг и евалуација на работата на јавната администрација на локално ниво, согласно утврдените стандарди за добро управување односно СИГМА принципи во пет општини од југоисточниот регион на Р.Македонија. Методот кој се користи е преку поднесување на барање за информации од јавен карактер до одредени сектори од јавна администрација на Локалните самоуправи на општините од југоисточниот регион.

4. ДАЛИ - Прекумерната употреба на пестициди и вештачки ѓубрива е бавен но сигурен тровач на човекиот род – финансиски поддржан од Центарот за еколошка едукација Флоразон – Скопје. Проектот се спроведуваше од февруари 2017 до Мај 2017 година. Целта на проектот беше подобрување на квалитетот на земјоделските производи преку правилна информираност на јавноста за моменталната употреба и дозираност на пестициди и вештачки ѓубрива во земјоделското производство како и правилната употреба и дозираност на пестициди и вештачки ѓубрива во земјоделското производство.

На самиот почеток на реализација на проектот се започна со подготвување и објавување на оглас за избор на новинари кои ќе изработат истражувачка сторија за употребата на пестицидите и вештачките ѓубрива. Во исто време проектниот тим изврши идентификација на стручни лица од регионот од областа на заштита и прихранување на растенијата.

По изборот на новинари се изврши обука и инструктажа за тоа во која насока да ја направат истражувачката сторија, а беа споделени и резултатите од идентификацијата која ги направи проектниот тим за стручните лица во регионот.

По ова следуваше работа на терен од страна на новинарите за прибирање на пишан и снимен материјал со интервјуа и анкети за потребите на истражувачката сторија. Беа опфатени повеќе целни групи и тоа: - *земјоделски производители* кои беа прашувани за тоа колку и како ги користат вештачките ѓубрива и пестицидите; - *потрошувачи* кои беа прашувани за квалитетот на македонските земјоделски производи; - *откупувачи и извозници* за тоа дали македонските производи се со исправен лабораториски наод; - *стручните лица* за тоа како треба да се користат вештачките ѓубрива и пестицидите, а се изврши и истражување за тоа дали на пазарот се наоѓаат недозволени препарати.

На крајот се изврши избор на продукциска куќа која од прибраниот суров материјал од страна на новинарите од терен ја монтира и изработи истражувачката сторија „Употреба на вештачки ѓубрива и пестициди во земјоделското производство.“, и на завршен настан се изврши презентација на истата. Истражувачката сторија се понуди за објавување на повеќе пишани и електронски медиуми, а еден од нив -ТВ канал ВИС ја емитуваше со што повеќе илјади жители од југоисточниот плански регион имаа можност да се запознаат со резултатите од сторијата.

5. Прекуграничен забавен центар – Финансиски поддржан од Европската Унија од проектите за прекугранична соработка, период на реализација од Јуни 2017 до Август 2018 година во партнерство со Пирински туристички форум од Бугарија. Целта на проектот е зголемување на конкурентноста на туристичката понуда во пограничниот регион помеѓу југоисточна Македонија и југозападна Бугарија.

Проектот започна со формирањето на мрежата на забавниот центар. За таа цел проектниот тим (од македонска и од бугарска страна) посети повеќе места, локалитети, институции, бизнис сектор и физички лица од областа на туризмот во двата погранични региона. По ова следуваше избор на по 5 туристички јазли од секоја страна на границата. Туристички јазол претставува микро-дестинација со еден активен централен туристички бизнис и присуство на природни и / или културно-историски ресурси.

По изборот на сите 10 туристички јазли се одржа дводневна средба во Струмица. На средбата беа присутни претставници од овие туристички јазли каде се формира и мрежата на прекуграничниот забавен центар.

Сега во тек е активноста за развивање на нови туристички понуди каде преку групни посети во секој од 10-те туристички јазли заеднички се работи на планирање на нови туристички услуги и производи за секој од туристичките јазли.

6. Проект: Програма за поддршка на граѓанско општество Цивика Мобилитас, период на имплементација од Април 2016 до Април 2018 година, финансиски поддржан од Швајцарска Конфедерација во рамките на проектот: „Програма за поддршка на граѓанско општество Цивика Мобилитас“

Преку програмата за поддршка на граѓанско општество Цивика Мобилитас, ЕД Планетум доби финансиска поддршка за институционален развој и организациско јакнење.

Во план за имплементација за 2017 година ЕД Планетум активно работеше на петте области (идеи, заеднички каузи и заеднички акции, вредности, убедувања и ставови, конституенти / граѓански ангажман, организациски развој, општествено влијание).

Во текот на овој период во рамките на предвидените активности за институционалниот развој постигнавме значајни резултати, остварувајќи ги предвидените цели.

Со цел зголемено учество на конституентите при дефинирањето и промоцијата на заедничката кауза, во оваа година ЕД Планетум продолжи да ги користи печатените материјали и веб страна на организацијата, како и веб страните на други организации и медиуми за да ја промовира организацијата и нејзината визија и мисија. Од печатените материјали за промоција беа искористени “Мониторинг на акциски план за локална стратегија на општина Струмица за соработка со граѓански сектор“ и „Загрозени светски видови на животни од климатски промени“. Од другите организации и медиуми промоција се изврши на веб страните на здружението Конект од Скопје и ТВ каналот ВИС од Струмица и секако на веб страната на ЕД Планетум.

ЕД Планетум по извршеното идентификување на иселениците од регионот, истите ги праша дали сакаат да учествуваат во креирањето на планот за вклучување на иселениците во работата на ЕД Планетум и пет од нив пројавија интерес за изработка на истиот. За таа цел се организираше средба со овие иселеници во просториите на ЕД Планетум. Тие беа запознати со работата на ЕД Планетум и потоа преку разговор тие даваа свои идеи како нашите иселеници можат да се вклучат и да помогнат во работата на ЕД Планетум. По оваа средба се изработи и првичниот план за вклучување на иселениците во работата на ЕД Планетум.

Оваа година работевме и на идентификација на луѓе, организации и институции кои се љубители на планината Беласица или на било каков начин се поврзани со неа. Беа идентификувани лица кои имаат афинитет кон пишаниот збор. По комуникацијата која беше остварена со нив, истите започнаа со креирање на пишани факти и приказни за планината Беласица кои беа споделени на социјалните мрежи со цел да се привлечат поголем број на волонтери и поддржувачи на каузата за планината Беласица. Исто така беа идентификувани и граѓански организации и институции од југоисточниот регион кои се поврзани по различни основи со планината Беласица. По ова се одржа и првата иницијативна средба со организации од Струмица и регионот. На средбата учествуваа планинарски друштва, алпинистичко друштво, велосипедско и претставници на еколошки друштва. На средбата беа дадени насоки во однос на тоа што би работеле заеднички во овој период, како и предвидените активности, а се однесуваат на лобирање, застапување и вмрежување на организации од Југоисточниот регион. Преку дискусија се утврди дека сите присутни се едногласни за застапување на каузата и покренување иницијатива за прогласување на планината Беласица за заштитена територија.

Со цел подобро практикување и промовирање на клучните вредности на организацијата организиравме уште два состанока за консултирање на сите нивоа на организацијата. На овие состаноци беа дадени поголем број на предлози кои пред се се базираат на алатките кои

треба да се користат во комуникацијата и за кои цели треба да се користат овие алатки. По ова се изработи документот за постојан систем за комуникација и истиот беше испечатен.

Преку анкетен прашалник ЕД Планетум го испита мислењето на дел од членовите на Планетум во однос на тоа колку се практикуваат вредностите и принципите на организацијата со цел истите да се пренесат и практикуваат и во неформалната мрежа што се создаде за покренување на иницијатива за планината Беласица. Врз база на ова се изработи документ во кој се опишани сите основни принципи според кои треба да се водат поддржувачите на каузата за планината Беласица – заштитена територија и кој беше испечатен во 1000 примероци. Истиот се дистрибуира до сите поддржувачи на иницијативата.

ЕД Планетум ја креираше и виртуелната заедница “Иницијатива за Беласица” со цел обезбедување постојана комуникација со заедницата и размена информации помеѓу членовите, а во насока на застапување на иницијативата за планината Беласица.

Со цел зголемена ефикасност на учество на нашите конституенти ЕД Планетум организираше уште два состаноци на кои беа одредени повеќе начини, методи и техники кои помогнаа во изработката на документот за привлекување на членови и волонтери од различни општествени групи. По ова документот беше изработен и испечатен.

Поради актуелноста на темата со рудниците ЕД Планетум организираше јавна расправа на која се разговараше за состојбата со рудниците во регионот како и за тоа како граѓаните може да се вклучаат во процесот на донесување на одлуки (референдум) и начинот како да бараат информации од јавен карактер.

По остварените контакти со здружението на македонските иселеници од Лозана/Швајцарија “Пирок” и нивниот претседател Никола Трендафилов беше договорена студиска посета на Швајцарија. Студиската посета се реализира во реонот на Лозана/Швајцарија. Акцент на студиската посета беше ставен на управувањето со отпадот, а дел и на еко-туризмот. Таму членовите на ЕД Планетум остварија средба со нашите иселеници на која се заклучи дека има можност за соработка на двете здруженија, по што беше потпишан и Меморандум за соработка. По студиската посета контактите со здружението Пирок продолжија и се роди идеја за заедничка акција на двете здруженија. Акцијата се реализира во село Мокриево каде се уреди просторот пред црквата Св. Пантелејмон, а во која акција со финансиски средства покрај од ЕД Планетум учествуваше и здружението Пирок и црквата Св. Пантелејмон од Мокриево.

ЕД Планетум оваа година беше примена во мрежата на интернационалната асоцијација European Green Belt која се залага за заштита на биодиверзитетот, зачувување на природните богатства и развој на еко-туризмот. Со соработка на повеќе организации од Европа, членови на мрежата Green Belt се подготви заеднички меѓународен предлог проектот “Поврзаност и кохерентност на европскиот зелен појас” кој се аплицира на програмата - *LIFE Nature project*, а во кој ЕД Планетум ќе учествува како партнер во проектот доколку истиот биде одобрен.

Со цел зголемено вклучување на граѓански ангажман во работата на ЕД Планетум беа остварени контакти и средби со граѓани за решавање на проблеми од областа на животната средина. Како резултат на жалба на поголема група на граѓани за зголеменото ниво на бучава

што се создава од летна дискотека која е во непосредна близина на нивните домови, ЕД Планетум презеде иницијатива и организираше состанок со целната група на кој ги запозна со законот за бучава и надлежностите на еколошките инспектори и можните начини за пристап до информации од јавен карактер и пристап до правда.

За зацврстување на соработката со државни институции се организира и дебата на тема „Формална или неформална еколошка едукација“, на која учествуваа претставници од неколку институции и училишта. Се заклучи дека е потребно воведување континуирана еко едукација во основните училишта, и тоа уште во првите одделенија како учениците би се стекнале со еколошка писменост и она што се нарекува зелени животни вештини.

За да се зајакне организацискиот развој во овој период активно се работеше и на креирање документиран системи и процедури за работа на организацијата, а во овој период се изготвија документите за “Набљудување, оценување и известување” и “Системот за контрола на квалитет”.

Редовната посета на курсот по Англискиот јазик од страна на членовите на ЕД Планетум продолжи и оваа година. Часовите се одржуваат во просториите на ЕД Планетум.

Во овој период беа идентификувани повеќе неформални собирачи од регионот, и се организираше средби со нив. На средните тие беа запознати со начинот на работа на социјалното претпријатие на ЕД Планетум, начинот на нивно вклучување, начин на плаќање и за други прашања за кои беа заинтересирани. Исто така се изврши избор и купување на магацинска вага.

ЕД Планетум подготви стратешки план и план за организациски развој на организацијата, со цел дефинирање на стратешките цели и долгорочен развој на организацијата. За потребите на стратешкиот план ЕД Планетум изработи прашалник на кој одговорија околу 40 наши конституенти. Исто така се организираше и работилница на која учествуваа 17 членови на ЕД Планетум, и на неа беа дефинирани слабите и јаките страни на организацијата, стратешките цели и насоки за наредниот период, активностите како и планот за организациски развој на ЕД Планетум. По завршувањето на работилницата сеизработи/комплетира стратешкиот план за 2017-2020 година. Стратешкиот план е изработен и во скратена верзија во ПДФ формат и е поставен на веб страната на ЕД Планетум.

Со цел зголемено влијание во јавноста, и кон општествените промени ЕД Планетум одржа средби со своите конституенти односно потенцијални донатори и подржувачи. На средбите им беше поделен промотивен материјал за работата на ЕД Планетум и беа запознати со активностите кои ги реализира и планира да ги реализира во иднина. На крајот сите присутни потпишаа изјава за поддршка/донирање на ЕД Планетум.

Исто така И во овој период се продолжи со уредување на веб просторот во однос на актуелните работи, ново поставените визија и мисија на организацијата.

ЕД Планетум го зголеми и обемот на активности за мониторирање на локалните власти од регионот. Тема на едниот мониторингот беше “Организираното собирање на електричен и електронски отпад во општините Босилово и Василево”, додека другиот мониторинг се однесуваше на вклученоста на граѓанските организации во процесот на донесување одлуки во

областа на животна средина,, и се спроведе во општините Струмица и Ново село. Самиот мониторинг се спроведе преку директни контакти и преку користење на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Во насока на општественото влијание и како резултат на соработката помеѓу трите страни невладината организација, граѓани и јавно претпријатие се озелени и оплемени уште една неуредена површина во општина Струмица. Уредувањето на двор пред колективната стамбена зграда на ул. Спиро Захов бр 5, каде уште еднаш се покажа дека соработка помеѓу невладината организација, граѓани и јавно претпријатие може да функционира.

За постигнување на овие важни резултати од секоја област ЕД Планетум организираше голем број активности во кои беа вклучени различни конституенти (граѓани, членови, волонтери, надворешни соработници).

Персонал (проектен тим) извршна канцеларија

Во однос на проектниот тим од извршната канцеларија и работното време, тројца членови се со полно работно време и еден член договор на дело.

Проектниот тим во текот на ова година присуствуваше на голем број обуки и конференции. Голем дел од конференциите беа организирани од страна на Цивика мобилитас, а членови на проектниот тим земаа активно учество во истите.

Исто така проектниот тим работеше и на “Организацискиот развој“ кои беа дел од обуките во рамките на програмата Цивика мобилитас. Проектниот тим и претставници од извршната канцеларија на ЕД Планетум учествуваа на третиот национален форум на Цивика Мобилитас, како и на тематскиот форум “Перспективи, предизвици и потенцијали од миграциите во и вон Македонија. Со свои претставници и логистика ЕД Планетум учествуваше и на регионалниот форум „Рудници: да или не?“ што се одржа во Струмица.

Дел од членовите на извршната канцеларија учествуваа и во работилницата “Неформална мрежа за животна средина” од која произлезе и завршната конференција „Зголемено вклучување на граѓанското општество во процесот на донесување одлуки од областа на животна средина“ на кое свое излагање имаше и Ленче Јанакиева Цицимова за искуството што го има ЕД Планетум од оваа област.

Поголем дел од членовите на ЕД Планетум учествуваа и на работилниците за стратешко планирање каде беа дефинирани следните стратешки цели и насоки на организацијата и од каде произлезе новиот стратешки план на ЕД Панетум.

Исто така бевме присутни со свои претставници и на Конференција за „Добро управување во граѓански организации: воведување на Систем за квалитет во управувањето“ како и на работилницата “Унапредување на граѓанското општество и промовирање на принципите на добро владеење преку воведување на системи за квалитет во управувањето во граѓанските организации”. Бевме дел и од вториот Форум на добри компании чија цел е развој на корпоративно општество и јакнење на соработката помеѓу компаниите и граѓанските организации.

Тројца наши претставници учествуваа и на обуката “ Стандарди за добро управување во јавната администрација”, на Менторска работилница “ СИГМА стандарди и добро управување на локално ниво”, а дел од нив учествуваа и на конференцијата “Граѓанинот на прво место”.

Тројца наши претствници беа на студиска посета во Швајцарија, каде остварија средби со нашите иселеници, но исто така можеа да се запознаат со некои делови од управувањето со отпад во регионот на Лозана. Дел од членовите на ЕД Планетум учествуваа во обуката и во подготовката на “Регионалниот план за управување со отпад” за југоисточниот регион на Р.М, а свој претставник имаа и на конференцијата на ЕУ Твининг Проектот "Зајакнување на административните капацитети за имплементација на Рамковната директива за отпад и директивите за посебните текови на отпад"

Исто така ЕД Планетум учествуваше и на Конференцијата „Форум за зелени работни места и еколошко образование“, воведната работилница на проектот „Подобрување на управувањето со заштитените подрачја“, обуката за Работни односи во граѓански организации како и Работилница за рамномерен регионален развој.

Соработка со релевантни институции

Соработка со основни и средни училишта од општина Струмица продолжи и во 2017 година, како и со ЈПКД Комуналец Струмица, одделение за животна средина и одделение за ЛЕР.

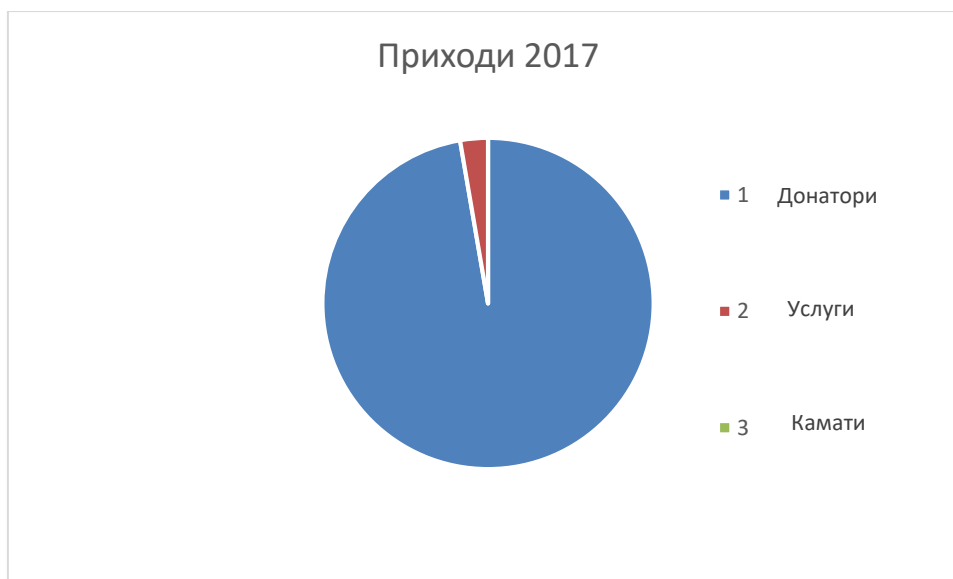
Медиумска покриеност

ЕД Планетум продолжи да соработува со медиумите и во 2017 година, и дел од проектните активности беа медиумски покриени. Регионалните и националните медиуми покажаа интерес за соработка. Проектниот тим имаше дадено над 15 изјави и прилози, како по проектни активности на регионални медиуми, така и за одредени актуелни еколошки прашања и проблеми. Исто така видливоста се покажа зголемена и на социјалните мрежи и на веб порталите, на кои имаше над 20 прилози за ЕД Планетум.

ЗАВРШЕН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2017 ГОДИНА

ПРИХОДИ

	КАТЕГОРИЈА	СУМА
1.	Донатори (фондации, амбасади, граѓани, бизнис сектор)	3.968.918
2.	Приходи од услуга	110.456
3.	Камата	38
	ВКУПНО	4.079.412

РАСХОДИ

	КАТЕГОРИЈА	СУМА
1.	Провизија	26.143
2.	Плати и хонорари	767.771
3.	Придонес за плати и персонален данок	234.033
4.	Директни трошоци	2.563.484
5.	Индиректни трошоци	119.584
6.	Дневници за службено патување	124.930
7.	Амортизација	243.467
	ВКУПНО	4.079.412

